

Poecilium alni

Kvistspegelbock

Skalbaggar, Långhorningar

NE

NA

LC

Livskraftig (LC)

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Cerambycidae (långhorningar), **Släkte:** *Poecilium*, **Art:** *Poecilium alni* - kvistspegelbock (Linnaeus, 1767) **Synonymer:** *ekkvistspegelbock*, *Phymatodes alni* (Linnaeus, 1767)

Kännetecken

En platt och brokigt färgad art som blir 4–6,5 mm lång. Antenner och ben är kraftiga. Antennerna hos hanarna är nästan lika långa som kroppen, hos honan når de fram till mitten av täckvingarna. Låren är starkt klubblika. Grundfärgen är svart men främre delen av täckvingarna är gulröd. Detta område begränsas bakåt av ett vitt hårbånd som går tvärs över båda täckvingarna. Ett ytterligare vitt hårbånd går tvärs över täckvingarna i den bakre fjärdedelen av täckvingarna. Nära basen på täckvingarna finns två små hårpenslar.

Utbredning och status

Utbredd från Skåne till Småland, med enstaka fynd i Södermanland, Uppland och Västmanland. Känd från alla de nordiska länderna och Baltikum. Världsutbredningen sträcker sig från Syd- och Västeuropa österut till Turkiet och Kazakstan.

Ekologi

Larvutvecklingen sker i döda grenar av främst ek, oftast i klena grenar som är 1-2 cm tjocka. Arten är i utlandet även påträffad på andra trädslag som ask, alm och al. Larverna lever först under barken på grenarna men går sedan in i centrum av veden. Arten har en ettårig generationstid. Den nykläckta skalbaggen kan hittas springande på grenar redan i främre hälften av maj. Arten angriper såväl nyligen döda grenar som sitter kvar uppe i träden som avverkningsavfall som ligger nere på marken.

Hot

Arten angriper gärna ekgrenar som ligger kvar efter avverkningar. Redan nu tillvaratar man hälften av allt avverkningsavfall och flisar det. Detta kan på längre sikt orsaka en brist på utvecklingsplatser för arten. Denna lägger ägg på grenarna under en tid då virket ofta ligger kvar i skogen och kan därför lätt lockas in till grenhögar som samlats ihop varefter man flisar och transporterar bort även detta virke. Detta utgör lokalt även ett hot mot arten. Vid naturvårdsröjningar i betesmarker samlas ofta nedfallna grenar ihop och bränns i sämsta fall eller flisas.

Åtgärder

Det är viktigt, ej enbart för denna art utan även för andra rödlistade insekter, att man spar en del av grenmaterialet av ek, då man avverkat i områden där ek ingår i bestånden. Detta är speciellt viktigt i nordöstra Skåne, Blekinge samt i Kalmar län. Vid borttransport av färska grenar som blivit liggande efter mitten av maj bör man lämna det översta grenvarvet i grenhögar på plats.

Litteratur

- Bense, U. 1995. Longhorn Beetles - Illustrated Key to the *Cerambycidae* and *Vespertidae* of Europa. Margraf Verlag sid. 267.
- Bilý, S. & Mehl, O. 1989. Longhorn Beetles (*Coleoptera, Cerambycidae*) of Fennoscandia and Denmark. *Fauna Ent. Scand.* 22: 117.
- Freude, H., Harde, K. W. och Lohse, G. A. 1966. Die Käfer Mitteleuropas Bd. 9: 61.
- Hansen, V. 1964. Fortegnelse over Danmarks Biller. *Entomol. Meddel.* 33: 348.
- Lundberg, S. 1956. Bidrag till kännedom om svenska coleoptera. *Ent. Tidskr.* 76: 176.
- Palm, T. 1957. Bidrag till kännedom en om svenska skalbaggars biologi och systematik 20 – 22. *Ent. Tidskr.* 78: 49.
- Palm, T. 1959. Die Holz- und Rindenkäfer der süd- und mittelschwedischen Laubbäume. *Opusc. Ent. Suppl.* XVI: 320.

Författare

Bengt Ehnström 2001. © ArtDatabanken, SLU 2006.